

Oskar Kolberg urodził się 22 lutego 1814 roku w Przysusze. Matka – **Karolina Mercoeur** - pochodziła z rodziny francuskich emigrantów. Urodzona na polskiej ziemi – w Fordonie nad Wisłą. Ojciec – **Juliusz Kolberg** - był inżynierem, geodetą, kartografem, topografem. Zajmował się pracą naukową. Ponadto interesował się różnymi dziedzinami życia i sztuki. Pochodził z Meklemburgii.

Oskar miał liczne potomstwo: czterech braci i siostrę.

Po kilku latach pobytu w Przysusze rodzina Kolbergów przeniosła się do Warszawy, ponieważ ojciec – Juliusz - został powołany na stanowisko profesora Uniwersytetu Warszawskiego, na którym prowadził wykłady z geodezji, miernictwa, topografii i rysunku.

Oskar już w młodości wykazywał niebanalne zdolności muzyczne. Duży wpływ na jego rozwój wywarła pielęgnowana od dzieciństwa przyjaźń z Chopinem. Kolberg i Fryderyk uczyli się w Liceum Warszawskim. Oskar pobierał również lekcje gry na fortepianie. W przyszłości chciał zostać kompozytorem.

W 1829 roku, w uznaniu za pracę nauczycielską Juliusz Kolberg – ojciec Oskara otrzymał tytuł i prawa szlachcica polskiego. Przybrał nazwisko „Kołobrzeg – Kolberg” oraz herb „Kołobrzeg”.

W 1830 roku zakończył się młodzińczy okres w życiu Oskara. Wybuchła powstanie listopadowe. Liceum zostało zamknięte, ojciec zachorował i 5 września 1831 roku zmarł. Odtąd obowiązek utrzymania rodziny spadł na najstarszego z braci - Wilhelma.

Oskar podjął pracę urzędnika, równocześnie kontynuując (w latach 1835 – 1836) studia muzyczne. Początkowo wiązał swoją przyszłość z karierą kompozytorską. Później skierował swoje zainteresowania wyłącznie w stronę dokumentowania folkloru.

Na pierwszą swoją wyprawę udał się w 1839 roku. Początkowo obiektem jego zainteresowania było badanie folkloru muzycznego. To Oskar Kolberg jako pierwszy zaczął spisywać nie tylko słowa pieśni ludowych, ale również ich melodie.

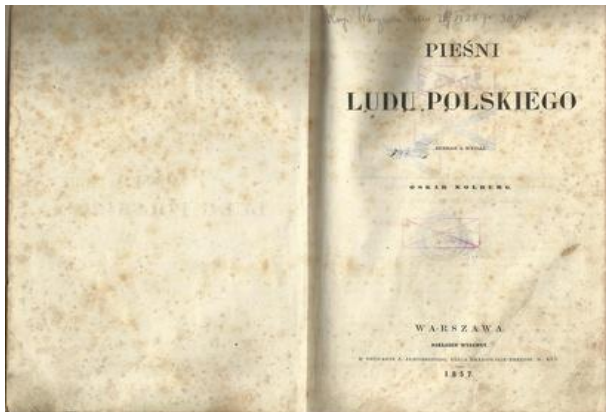
Do roku 1840 zgromadził kilkaset zapisów pieśni. Jego talent i wykształcenie muzyczne znalazły sprzyjającą drogę realizacji. W latach 40-tych wydał pierwsze zbiory pieśni ludowych przeznaczonych do śpiewu.

Oskar do końca swego życia żył i pracował w bardzo skromnych warunkach, przeznaczając wszystkie środki finansowe na ekspedycje folklorystyczne. Dlatego Kolberg od 1845 roku – przez prawie 16 lat – pracował jako księgowy w Zarządzie Drogi Żelaznej Warszawsko –

Wiedeńskiej, a potem w Zarządzie Dyrekcji Dróg i Mostów. Podjął się tej pracy, aby ustabilizować swoją sytuację materialną. W międzyczasie stale prowadził badania folklorystyczne, ze szczególnym uwzględnieniem muzyki ludowej.

Owoce jego pracy było wydanie w 1857 roku „Pieśni ludu polskiego”.

Znalazło się tam 800 utworów, ballad, melodii tanecznych z różnych regionów Polski.

Od 1865 roku oddał się bez reszty zbieraniu źródeł dla rozwoju polskiej etnografii. Głównym celem Kolberga stało się zbieranie materiałów dotyczących wszystkich dziedzin kultury ludowej na terenie przedrozbiorowej Rzeczypospolitej i stworzenie podstaw do nowej dziedziny nauki - etnografii.

Praca etnografa opierała się na długich wędrówkach, budowaniu zaufania z ludem, poszukiwaniu osób chętnych do rozmów. I znów, jak przy zbieraniu pieśni, najpierw ten lud musiał do siebie przekonać. Kolberg opisywał obrzędy rodzinne i doroczne, zwłaszcza wesela, dożynki, Święta Bożego Narodzenia, Wielkanocy, sobótki, wierzenia i przesady dotyczące lecznictwa, gospodarstwa, losów człowieka, jego strojów i narzędzi. Swój program naukowo badawczy realizował w postaci serii wydawniczej:

„LUD. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce.”

Każdemu regionowi miała być poświęcona osobna monografia. Pierwszą opublikowaną według nowych założeń było „Sandomierskie” 1865 rok. W 1871 roku opuścił na zawsze Warszawę. Na zaproszenie swojego przyjaciela – Józefa Konopki - przeniósł się do Krakowa, gdzie mieszkał w Mogilanach, a następnie w Modlnicy. W 1884 roku z Modlnicy przeniósł się do Krakowa. Zamieszkał u swojego przyjaciela Izydora Kopernickiego – również badacza

kultury ludowej, który był wykonawcą testamentu Kolberga i jego pierwszym biografem. Kolberg zmarł 3 czerwca 1890 roku. Pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Na pomniku umieszczono napis:

„Oskarowi Kolbergowi, zasłużonemu Ojczyźnie – rodacy.

Polskę całą przeszedł, lud poznał i ukochał.

Zwyczaję jego i pieśni w księgi złożył”

Kolberg pozostawił po sobie 33 wydane tomy monografii regionalnych i tematycznych swego monumentalnego dzieła „Lud. Jego zwyczaję, sposób życia, mowa podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka, tańce” i ponad 200 artykułów. W swoich pracach utrwalił około 10 tysięcy melodii ludowych. Pozostawił też ogromną ilość materiałów rękopiśmiennych.